

«ПРИЙНЯТО»
Вченою Радою Міжнародного
гуманітарного університету

Протокол № 1 від 09 « 10 » 20 19

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Міжнародного
гуманітарного університету
доцент К.В. Громошенко
від 09 « 10 » 20 19

**КОДЕКС ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ
МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Одеса – 2019 р.

ПРЕАМБУЛА

Морально-етичні засади у відносинах між людьми є основою збереження і прогресу демократичного суспільства, основою всебічного розвитку людини.

Дотримання норм моралі і професійної етики набуває у діяльності викладача особливе значення, оскільки педагогічна діяльність має пряме відношення до майбутнього життя людини в суспільстві, її фізичного, психічного і духовного здоров'я.

Викладач при здійсненні своєї професійної діяльності виступає носієм морально-етичних обов'язків стосовно студентів, їх батьків, фахового педагогічного співтовариства, окремих викладачів та суспільства в цілому.

Кодекс професійної етики Міжнародного гуманітарного університету (далі – Кодекс) визначає, систематизує, упорядковує та закріплює єдину систему норм, правил і критеріїв професійної етики в усіх видах педагогічної діяльності, що регулюють відносини між викладачами та студентами, а також іншими членами колективу навчального закладу, захищають їх людську цінність і гідність, підтримують якість професійної діяльності викладачів і честь їх професії, створюють культуру коледжу, основу на довірі, відповідальності і справедливості.

Дотримання статей Кодексу є обов'язком усіх педагогічних працівників МГУ.

У цьому Кодексі терміни і поняття вживаються у такому значенні:

викладач – особа, яка веде викладацьку та виховну діяльність або розробляє проблеми педагогіки у сфері освіти та виховання;

студент – особа, яка у визначеному порядку зарахована для навчання у навчальному закладі;

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Викладач поважає закон, у своїй діяльності дотримується Конституції і законів України, діючих нормативних документів, що регламентують педагогічну діяльність, усвідомлює свою відповідальність перед студентами, педагогічним співтовариством та суспільством.

1.2. Дія Кодексу поширюється на всі види професійної діяльності викладача та на іншу його діяльність, яка не повинна суперечити його професійними обов'язкам або підірвати престиж професії.

1.3. Положення цього Кодексу поширюються на усіх працівників навчального закладу, що працюють зі студентами.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

- 2.1. Діяльність викладача спрямована на всебічний розвиток студента з метою виховання свідомого громадянина та допомоги в його адаптації до життя в суспільстві.
- 2.2. Викладач має виконувати свою місію з любов'ю та повагою до життя, гідності та особистості кожного студента.
- 2.3. У своїй діяльності викладач дотримується принципів загальнолюдської та професійної моралі, є чесним та беззастережно відданим своїм обов'язкам.
- 2.4. Викладач у всіх випадках запобігає заподіянню шкоди студенту, не наражає студента на небезпеку та захищає його від будь-яких шкідливих впливів.
- 2.5. У своїй діяльності викладач є небайдужим, однаково доброзичливим і прихильним до всіх студентів, незалежно від віку, особливостей характеру, здібностей, статі, раси, національності,

- віросповідання, соціального стану, політичних поглядів, місця проживання, громадянства та інших ознак, включаючи матеріальне становище.
- 2.6. При оцінці досягнень студента викладач дотримується принципів об'єктивності і справедливості. Неприпустимо заниження чи завищення оцінки для штучного підтримання видимості успішності і виправлення помилок учнів під час письмових екзаменів і контрольних перевірок.
  - 2.7. Необхідною умовою педагогічної діяльності викладача є його незалежність у дотриманні своїх професійних прав і обов'язків, що передбачає свободу від будь-якого зовнішнього тиску чи втручання в його діяльність.
  - 2.8. Основою прийняття викладачем фахових рішень не можуть бути мотиви матеріальної та особистої вигоди, кар'єри, задоволення власних амбіцій, а також інтереси членів сім'ї, родичів та друзів.
  - 2.9. Викладач самостійно обирає стиль спілкування зі студентами, але тільки, якщо він заснований на взаємній повазі, може на власний розсуд вибирати вид виховної діяльності і створювати нові методи виховання, якщо вони з професійної точки зору придатні, відповідальні і пристойні.
  - 2.10. Викладач несе відповідальність за якість і результати довіреної йому педагогічної роботи.
  - 2.11. Викладач є відповідальним за фізичний, інтелектуальний, емоційний і духовний захист студентів, освітою та вихованням яких він займається.
  - 2.12. Викладач поважає студента як особистість, організовує виховний процес з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей, типу його характеру та здібностей.

- 2.13. У межах дотримання вимог законодавства викладач у своїй професійній діяльності дотримується переваги інтересів студента перед інтересами усіх інших осіб.
- 2.14. Викладач використовує (у межах можливого) всі необхідні для досягнення позитивного педагогічного результату засоби, сучасні знання, методи педагогіки та виховання, у разі потреби – звертається до інших спеціалістів.
- 2.15. Викладач користується науковими досягненнями, проявляючи обачливість і беручи до уваги можливі наслідки своїх висловлювань серед студентів. При цьому необхідно уникати вчинків та висловлювань рекламного характеру, як на свою особисту користь, так і на користь установ і організацій, які викладач представляє, на користь справи з негативними наслідками.
- 2.16. Викладач має право користуватися різними джерелами інформації. При відборі і передачі інформації студентам викладач дотримується принципів об'єктивності, придатності і пристойності. Спотворення інформації чи зміна її авторства недопустимі.
- 2.17. Викладач у своїй професійній діяльності чесний, порядний, принциповий та послідовний у всіх питаннях.
- 2.18. Викладач поважає права, законні інтереси, честь, гідність, репутацію та почуття осіб, з якими він спілкується.
- 2.19. Викладач уникає: будь-якої дії, спрямованої на ствердження несправедливості; винагороди, яка не встановлена чинним законодавством України.
- 2.20. Професійну діяльність викладач повинен здійснювати, не вводячи студентів та їх батьків в оману щодо кваліфікації, наявності наукового (ученого) ступеню чи присвоєння фахового звання. Викладач бережливо використовує матеріальні і інші ресурси.
- 2.21. Викладач гідний своєму покликанню у всіх проявах свого життя, дотримується високого рівня культури поведінки, поводить

стримано та тактовно, зберігає самоконтроль і витримку, слідкує за своїм зовнішнім виглядом, уникає проявів негативних емоційних реакцій, які принижують його людську гідність.

2.22. У спілкуванні із студентами і у всіх інших випадках викладач має бути ввічливим і коректним, ставитися до оточуючих з повагою. Він повинен знати і дотримуватися норм етикету у кожній окремій життєвій ситуації.

2.23. Викладач повинен створювати в студентському колективі атмосферу доброзичливості, взаємопідтримки, взаємодопомоги, творчої співпраці, зацікавленості в отриманні нових знань.

2.24. Викладач повинен мати почуття міри і такту, відмовлятися у вихованні від авторитарності та категоричності і намагатися виконати свій обов'язок без погроз, примушення і насильства.

2.25. Викладач постійно повинен дбати про культуру своєї мови і спілкування. В його мові недопустимі ненормативна, нецензурна лексики, грубі і образливі фрази.

2.26. Авторитет викладача ґрунтується на компетентності, справедливості, такті, вмінні турбуватися про своїх студентів. Викладач не створює свій авторитет за допомогою некоректних способів і не зловживає ним.

РОЗДІЛ 3. ЕТИКА ВЗАЄМВІДНОСИН ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА

§.1. Викладач приймає на себе особисту моральну відповідальність за всебічний розвиток студента, сприяє реалізації його права на здобуття сучасних, всебічних знань, необхідних умінь і навичок.

§.2. При оцінці поведінки і досягнень студентів викладач не повинен занижувати якості студентів та прагне укріпляти їх самоповагу і віру в свої сили, показує їм можливості удосконалення, підвищує

мотивацію навчання. Критика стану успішності студента з навчальної дисципліни має бути конструктивною і спрямованою на покращення рівня його знань.

- 3.3. Викладач надає можливість для реалізації права студента вільно висловлювати свої думки та мати власну позицію у процесі обговорення навчального матеріалу.
- 3.4. Негуманне ставлення до студента, приниження людської гідності, використання в особистих інтересах праці студента неприпустимі.
- 3.5. Викладач керується принципом індивідуальної відповідальності студента за його поведінку.
- 3.6. Викладач не розголошує інформацію особистого характеру щодо своїх студентів.
- 3.7. Викладач сприяє усвідомленню та реалізації відповідального ставлення студентів до процесу навчання, активно залучає їх до розвитку самоврядування.
- 3.8. У всіх випадках, коли погляди студента на процес навчання чи виховання певною мірою відрізняються від думки викладача, останній повинен толерантно вислухати та знайти порозуміння зі студентом.
- 3.9. Викладач не приймає жодної оплати чи іншого доходу від своїх студентів. Не дозволяється проведення індивідуальних чи групових занять або консультацій, безпосередньо оплачуваних студентами.
- 3.10. Викладач не повинен: принижувати особисту гідність студентів, а саме: використовувати нецензурні вирази, публічно обговорювати особисте життя студентів або їхні особисті недоліки без їхньої згоди; обговорювати зі студентами своїх колег; проводити під час навчальних занять комерційну рекламу; проводити під час навчальних занять відверту політичну агітацію; надмірно завищувати вимоги до складання підсумкового контролю;

перетворювати складання будь-якого виду підсумкового контролю на формальні акти з відверто заниженими вимогами; демонструвати наявність шкідливих звичок перед студентами; спізнаватися на пари.

РОЗДІЛ 4. ЕТИКА ВЗАЄМОВІДНОСИН ВИКЛАДАЧІВ

- 4.1. Принцип поваги до своєї професії домінує у всіх сферах діяльності викладача: професійній, громадській, публіцистичній та ін. Свою діяльність він спрямовує на збереження та підвищення її престижності.
- 4.2. Кожен викладач повинен утримуватися від будь-яких дій чи висловлювань, які підривають повагу до його професії. Своєю діяльністю він повинен сприяти збереженню та підвищенню престижності професії, до якої належить, а також дієвості цього Кодексу.
- 4.3. Викладач не повинен займатись політичною, релігійною агітацією і пропагандою в робочий час, спонукати колег до дій та вчинків, несумісних із званням педагога.
- 4.4. Викладач зобов'язаний охороняти честь педагогічного співтовариства, з повагою і доброзичливістю ставитися до колег.
- 4.5. Взаємини між викладачами будуються на підставі колегіальності, партнерства, поваги, взаємної підтримки, відкритості і довіри, а також готовності поділитися своїми професійними знаннями та досвідом. Викладачі повинні уникати конкуренції, що заважає їх партнерству при виконанні спільної справи.
- 4.6. Викладач не має права публічно ставити під сумнів чи дискредитувати професійну кваліфікацію іншого викладача. Обговорення діяльності іншого викладача у присутності студента

- та їх батьків чи опікунів є неприпустимим. Спроби завоювати собі авторитет шляхом дискредитації колег неетичні.
- 4.7. Викладачі повинні уникати необґрунтованих і скандальних конфліктів у взаємовідносинах. У випадку виникнення розбіжностей у поглядах вони повинні прагнути до їх конструктивного вирішення.
- 4.8. Викладачі повинні неупереджено аналізувати як власні помилки, так і помилки своїх колег, не прикривати помилки та проступки один одного. Виявлення незгоди з думками чи діями колег, критика на їх адресу не повинні принижувати особу думки чи дії якої піддаються критиці, повинні бути обґрунтованими, об'єктивними, тактичними, необразливими і доброзичливими.
- 4.9. Директор/декан структурних підрозділів зобов'язаний піклуватися про захист морально-етичних позицій і принципів, особистої гідності, а також достатнє матеріальне забезпечення і соціальний захист, створення належних умов для здійснення фахової діяльності, підвищення фахової кваліфікації підлеглих.
- 4.10. Різні статуси викладачів, кваліфікаційні категорії і обов'язки не повинні перешкоджати рівноправному вираженню всіма викладачами своїх думок і захисту своїх переконань.
- 4.11. Стосунки адміністрації з кожним викладачем базуються на принципах рівноправності. Адміністрація не може вимагати чи збирати інформацію про особисте життя викладача, не пов'язане з виконанням ним своїх трудових обов'язків.

РОЗДІЛ 5. ЕТИКА ВИКЛАДАЧА ЯК ВЧЕНОГО

- 5.1. Викладач як вчений повинен: забезпечувати бездоганну чесність і прозорість на всіх етапах наукового дослідження та вважати неприпустимим прояви шахрайства, зокрема фабрикування та фальшування даних, плагіату.

5.2. Нести особисту відповідальність за результати дослідження.

5.3. Інформувати суспільство про можливі негативні наслідки застосування результатів наукового дослідження.

5.4. Відстоювати авторські ідеї, не дивлячись на авторитети чи кон'юнктуру.

5.5. Критично ставитися до особистих досягнень, дотримуватися наукової чесності, скромності та коректності.

5.6. Висловлювати свою думку про роботу та наукові досягнення колег (здобувачів) чесно, чітко та неупереджено.

5.7. При рецензуванні наукових робіт зберігати незалежність і об'єктивність думок та суджень.

5.8. При публікації результатів дослідження, що проводилося групою дослідників, всі, хто брав творчу участь у роботі, мають бути зазначеними як автори; у разі необхідності може бути зазначено їхній особистий внесок.

5.9. Учений не повинен повторювати свої наукові публікації з метою підвищення їх кількості.

5.10. Учений має забезпечувати необхідний захист інтелектуальної власності.

РОЗДІЛ 6. ВИКЛАДАЧ І СУСПІЛЬСТВО

6.1. Викладач має право займатись у вільний час іншою діяльністю, якщо вона не суперечить законодавству про захист суспільної моралі, про корупцію та загальноприйнятим етичним нормам та не принижує його гідності, а також не завдає шкоди студентам і його педагогічній діяльності.

6.2. У своїй громадській роботі викладач пам'ятає про свою підвищену суспільну відповідальність, обумовлену його професійною діяльністю.

6.3. Викладач здобуває, застосовує і поглиблює наукові знання, поширює відповідну інформацію серед студентів, колег і

громадськості, одержує консультації і використовує допомогу спеціалістів інших спеціальностей, якщо це необхідно.

- 6.4. Викладач – керівник навчального закладу, формуючи педагогічний колектив, усвідомлює власну відповідальність за підтримку та розвиток професійної компетентності педагогічного колективу.

РОЗДІЛ 7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення вводиться в дію з наступного дня після його прийняття вченою радою МГУ та затвердження ректором.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися за прийняттям вченої ради МГУ і вводиться в дію наказом ректора.

Вчений секретар
Вченої Ради МГУ

Н.М. Шкворченко